

3837800 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ / ประสิทธิภาพการบริหารงาน / หัวหน้าพยาบาล

นงลักษณ์ ฮวบเจริญ : ภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารงานของหัวหน้าพยาบาล
โรงพยาบาลชุมชน เขต 1 (THE LEADERSHIP AND ADMINISTRATIVE EFFECTIVENESS
OF HEAD NURSES IN DISTRICT S HOSPITAL IN REGION 1) คณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ : ร่มไทร กล้าสุนทร Dr.P.H., ปิยธิดา ตรีเดช ศ.ค., สุรชาติ ฦ หนองคาย ศศ.ม., คุณิต
สุจิรารัตน์ วท.ม. (ชีวสถิติ) 102 หน้า ISBN 974-665-172-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบภาวะผู้นำตามทฤษฎีระบบ 4 ของ
โลเกิร์ต และประสิทธิภาพการบริหารงานของหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน เขต 1 ตามทฤษฎี
ของ กิบสันและดอนเนลลี รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะส่วนบุคคล
ประสิทธิภาพด้านการบริหารกับภาวะผู้นำ และศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานของ
หัวหน้าพยาบาลที่ใช้ภาวะผู้นำที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือหัวหน้าพยาบาล
โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 10-60 เตียง ในเขต 1 จำนวน 34 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Fisher's Exact Test และ One-way Anova

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าพยาบาลส่วนใหญ่ใช้ภาวะผู้นำแบบปรึกษาหารือในการ
บริหารงานกลุ่มงานการพยาบาล, ประสิทธิภาพการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และหัวหน้า
พยาบาลส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมด้านการบริหาร มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 10 ปี เมื่อ
เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานกับภาวะผู้นำ พบว่า หัวหน้าพยาบาลที่ใช้ภาวะผู้นำในการ
บริหารงานแตกต่างกัน จะมีประสิทธิภาพในการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับน้อย
กว่า 0.001 และหัวหน้าพยาบาลที่ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิผลในการบริหารงาน
สูงสุด นอกจากนี้ยังพบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลและประสิทธิภาพด้านการบริหาร ไม่มีความ
สัมพันธ์กับภาวะผู้นำ

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า กระทรวงสาธารณสุข ควรเสริมสร้างความรู้และ
ประสิทธิภาพด้านการบริหาร ให้กับผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพยาบาล โดยจัดให้มีการอบรม
หลักสูตรผู้บริหารระดับต้น มีการศึกษาดูงานระยะสั้นจากหัวหน้าพยาบาลที่มีผลการปฏิบัติงานดี
เพื่อพัฒนาหัวหน้าพยาบาลให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ
สามารถนำความรู้ที่ได้รับกลับไปใช้ประโยชน์ในบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร
ต่อไป